Regd. No. M. 3813

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౫ స్వభాను శ్రావణ బ॥ ౧౨ ౧౯-౮-౧౯౪౩ గురువారము ● సంచిక ౩౦

ఇండియాలో విదేశీయ యుద్ధఖైదీలకై ఖర్చు

క్రొత్తఢిల్లీ, ఆగష్టు ౧౭

ఇక్కడ స్టేట్ కౌన్సిలు సమావేశములో ఒకరి ప్రశ్నకు ప్రధానసేనాని సమాధానమిచ్చుచు విదేశాలనుండి తెచ్చియుంచినశత్రు యుద్ధఖైదీలకై ఇండియాలోపోయిన మూడేండ్లలో ౧౮ కోట్ల ౧౦లక్ష రూపాయీలు వ్యయమైనదనియు దీనినంతయు బ్రిటిషుప్రభుత్వమే భరించెననియు చెప్పిరి.

చౌకపాలకై ౪౦౦ మంది పిల్లల మొఱ

బొంబాయి పురపాలక సంఘ సమావేశమువద్ద ప్రదర్శనము

బొంబాయిపురపాలక సంఘము ఆగస్టు ౧౭తేది సాయంకాలము సమావేశమగుటకు ముందుకాలి నాలి చేసికొనువారల పిల్లలు సుమారు ౪౦౦మంది ఆపురపాలక సంఘ కార్యాలయ ద్వారమువద్ద కూర్చుండి "మాకు చౌకగా పాలిప్పించండి" "మాకు మంచిపాలు ఇప్పించండి" అను కేకలను శాంతముగా వేసిరి.

౭౦౦ గ్రామములు వెల్లువలలో కొట్టుకొని పోవుట

కల్కత్తా, ఆగస్టు ౧౮

ఆగస్టు ౭వ తేదీన కల్కత్తా దివిజనులో పెద్ద వెల్లువవచ్చి ౩౦౦ గ్రామములు పూర్తిగా నీటిలో మునిగిపోయినవి అనేకులుస్త్రీలు పురుషులు చెట్లెక్కి ప్రాణములను రక్షించుకొనిరి. ఒకడు ఒక గ్రామపు తీగను పట్టుకొని ప్రేలాడుచుండెను. తగినన్ని పడవలు లేనందువల్ల వెల్లువనుండి జనులను రక్షించుట కష్టమయ్యెను.

పోయినవారమునుండి రాజపుత్రస్థానములో బెనాసనదిలో వెల్లువలువచ్చిమాలర్నా సావాయ్ మాధవపూరుల మధ్యప్రదేశము ప్రవాహముచే నష్టపడినది. ౩౦౦ గ్రామములు అనేకములైన పశువులు కొట్టుకొనిపోయినవి. 'మార్వారిరిలీఫ్ సొసైటీ' అనుసంస్థ జయపూరు సంస్థానపు ప్రజామండలి వర్కర్లుతో కలిసి బాధితులబాధలను తొలగించుటకై యత్నించుచున్నది.

అష్టావధానము

శ్రీస్వభాను నామసం॥ శ్రావణపూర్ణిమా (౧౬) భానువారము సీతారాంబాగులో శ్రీను సుభాయ వేదాంతవర్ధనీ సంస్కృత పాఠశాల యువజన విద్యార్థిసంఘపక్షమున సభా సమావేశము జరుపబడి శ్రీమాన్ వేదాంతశిరోమణి అమర.. దివేంకటవరద హాచార్యులవారి అధ్యక్షతలో ప్రథమమున (శ్రావణపౌర్ణమియందు ఉపాకర్మ చేయవలయు) ననువిషయము కొందరిచే చర్చింపబడి, అటుపై శ్రీమాన్ అవధానసుకవి (చిలుకమర్రి) రామానుజాచార్యులుగారిచేత సుప్రసిద్ధముగా అష్టావధానము చేయబడి పైవిద్యార్థిసంఘపక్షమున హనుమాన నాశీస్సులతోపాటు సభ్యులకు సమర్పింపబడుటతో సభ ముగియనైనది.

* *

ప్రతిజాతికి స్వపరిపాలనపు హక్కు

రూజ్వెల్టుగారు అట్లాంటిక్ చార్టరుకు బద్ధులగుట

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు ౧౮

అట్లాంటికుచార్టరుయొక్క రెండవ వార్షికోత్సవమును స్మరించుచు రూజ్వెల్టుగారు ఈక్రింది ప్రకటనచేసినారు.

"అట్లాంటికుచార్టరుపై సంతకములనుచేసి నేటికి రెండవసంవత్సరము ఆరంభమైనది. ఈసమయమున నేను ప్రపంచమునకు ముమ్మొందు మంచిస్థితివచ్చుటకు వేటిని మేము నమ్ముకొనియున్నామో అట్లాంటికుచార్టర్లోని అప్రయోజనములలోను సిద్ధాంతములలోను రెంటిని నేను ప్రత్యేకముగ రెంటిని పేరుపేర్కొందును. మొదటిది—ప్రతిజాతి ప్రజలకు తామెట్టిపరిపాలన పద్ధతియందు ఉండవలయునన్నారో ఆస్వపరిపాలనపద్ధతిని నిర్ణయించుకొనుటకు కగలహక్కుగలదని ఒప్పుకొనుట.

అట్లాంటికు చార్టరునందు సంతకములు పెట్టినపుడు ఇది సాధ్యపడదని చెప్పినవారలుండిరి. అయిననునేడు విమోచనసేనలు ముందుకుసాగుచుండ, తమశాసనములను తామునిర్ణయించుకొనుటకు ప్రజలకుగలహక్కు మరొకసారి ఉజ్జీవితమగుచున్నది.

రెండవది— అందరికిని క్షేమముగా ఉండుటకొఱకును కార్మికులస్థితి బాగుపడుటకును ఆర్థికస్థితిబాగుపడ కలుగుటకును, ప్రపంచమందు అందరునుఐకమత్యముతో పనిచేయుట.

మనమిప్పుడు పెద్దయుద్ధము చేయుచున్నాము. మనము సంయుక్తజాతులపక్షమున పోరాడుచున్నాము. ఆజాతులలో ప్రతివారును అట్లాంటిక చార్టరులోని ప్రయోజనములను సిద్ధాంతములను ఒప్పుకొనియున్నారు.

నేనుమనము ఈయుద్ధములో క్రొత్తమార్పును చూడనున్నాము. మనశత్రువులపై మనకుసంపూర్ణవిజయము కలుగవలెనని మననిశ్చయమైయున్నది. మనశత్రువులు జర్మనీ, ఇటలీ, జపానుమాత్రమే కావనిమనము ఒప్పుకొనియున్నాము. పరపీడనము ఓర్పులేనితనము, క్షేమములేకుండుట, అన్యాయములను నీనాగరికతాభివృద్ధిశంగకారులన్నియు మనశత్రువులే.

కాశ్మీర సంస్థాన ప్రజల అవసరాలు

విచారణసమితిఏర్పాటు

శ్రీనగరు, ఆగస్టు౧౧

కాశ్మీరసంస్థాన మహారాజాగారు నియోగించిన విచారణసమితియొక్క ప్రారంభ సమావేశము న్యాయమూర్తి గంగానాథ్ గారి అధ్యక్షతన ఆగస్టు ౯తేదీన జరిగినది.

ఆసమితికిపంపించిన ఒకసందేశములో ఘ. వ. కాశ్మీరప్రభువుగారు ఇట్లుతెలిపినారు. "నాప్రజల క్షేమమునకు సంబంధించిన విషయములను గురించి సంపూర్ణమైనవిచారణచేసి, వేర్వేరు తెగల ప్రజలయొక్క అన్నివిధముల అభివృద్ధికొఱకు ఆచరణీయములైనసూచనలను సరిగాఆలోచించి చేయవలసినభారమును మీకుఅప్పగించుటకు మేముసిద్ధమైయుంచినాము" అనివిచారణసమితిసమావేశమందు అధ్యక్షులవారు ఇట్లుచెప్పిరి. "కాశ్మీరసంస్థాన ప్రజలు ఈసమితి వారికి తాముచెప్పదలచినదానిని చెప్పవచ్చును, కష్టసుఖములను మనవిచేసుకొనవచ్చును, తమకష్టములను నిర్భయముగా తెలుపుకొనవచ్చును."

వైస్రాయి గారికి శరత్ బోసు గారి లేఖలు

క్రొత్తఢిల్లి, ఆగష్టు౧౭

బెంగాలు నాయకుడగు శరత్‌చంద్రబోసుగారిపుడు డిటెనూఖైదీగానున్నారు. వారు ఇటీవల చాలముఖ్యమైన ఒకదీర్ఘలేఖను వైస్రాయిగారికి పంపించినారట. అది రాజకీయ పరిస్థితిని దేశములోని ఆహారపరిస్థితిని సంబంధించినదై ఆవిషయముల నివారణకు సూచనలను తెలుపుచున్నదనుకొనుచున్నారు.

ఫ్రీప్రెసు జర్నల్.

కాశ్మీరము నుండి బహదర్ ఖాన్ గారి ఉద్వాసన

శ్రీనగర్, ఆగస్టు౧౬

ఒక ప్రభుత్వప్రకటనలో ఇట్లున్నది:—

జమ్ము, కాశ్మీర రక్షణ నియమాలలో ౨౬వ దానిననుసరించి హైదరాబాదువారగు నవాబు యార్‌జంగు బహదర్ గారిని పదునాల్గుగంటలకై శ్రీనగర్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞనిచ్చెను. ఆయాజ్ఞను వారికిచూపగా వారు తాను ఇక వెంతమాత్రము నవాబ్ యార్‌జంగును కానని ఆయాజ్ఞను పాటించుటను నిరాకరించిరి. కాని హైదరాబాదు బిరుదమును ఆయనవదలుకొనినను జయాజ్ఞ ఉద్దేశించబడిన మనిషిఆయనయేయనియును ననుసరించి ఆయాజ్ఞ జిల్లామేజిస్ట్రేటు చేయుచుండెనని యనుకొనుటవల్ల పోలీసులకునవాబ్ యార్‌జంగ్ ఆయాజ్ఞను పాటించనపుడు ఆయనను కాశ్మీరరాష్ట్రపుసరిహద్దుల బయటికి పంపివేయుటకు అధికారముగలదు. అదే ప్రకారము ఆయననునిన్న పోలీసులు సరిహద్దుల బయటికి విడిచినారు.

*

నవాబ్ యార్‌జంగ్ బహదర్ గారిని కాశ్మీరమునుండి పంపివేసిన సమాచారము తెలియగానే నిన్నమజ్లిసుఇత్తెహాదువారు సభ ఏర్పరచినారు.

ఆఫ్రికాలో భారతీయుల దురవస్థ

దక్షిణఆఫ్రికాలో భారతీయకాంగ్రెసు వారు ఇటీవలఆమోదించిన తీర్మానములను ప్రధానియగు జనరల్ స్మట్సుగారికి విన్నవించుకొనుటకు రాయబారులనుపంపించెదమని విన్నవించిరిగాని స్మట్సుగారు ఆమనవులనువినుటకు నిరాకరించిరి. ఇకరదీవాలకు మొఱపెట్టుకొనవలెనసే చెదరింపుచేసినారు—కాబట్టి ప్రధానిగారునిరాకరించిన వారికార్యదర్శి ఆకాంగ్రెసుకు తెలిపినాడు. ఆ కాంగ్రెసువారితీర్మానములలో నొకటి బ్రిటనుకును అమెరికాసంయుక్తరాజ్యములకును,పోయి అక్కడిప్రజలకు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితిని తెలుపుటకై కొందరురాయబారులను పంపించవలెననియున్నది.

శాంతిప్రయత్నంలో ప్రాణత్యాగము

సిల్హెట్, ఆగష్టు౧౭

సిల్హెట్‌లో మురారిచందకాలేజివిద్యార్థియగు అబ్దుల్ హామీదు సిల్హెట్ జిల్లాలో ఉజనిగాపూర్ గ్రామములో ఒకఅల్లరినిఆప యత్నించుటలో ప్రాణములను గోల్పోయెను.

ఆగ్రామంలో రెండుపార్టీలవారలకు ఒక భూమివిషయములో వివాదము జరుగుచుండినపుడు సమాధానపరచుటకు ఆవిద్యార్థిపోయెను. వివాదగ్రస్తులు ఆతనిపైబడికొట్టిరి. అందుచే అతడు మరణించెనని తెలియుచున్నది.

రాకీ పున్నమ, చంద్రగ్రహణము వచ్చినందున కార్యాలయమునకు సెలవగుటచే ౮ పుటలతో ఈ సంచిక వెలువడినది. గో. ప.

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర శ్రావణ బ॥ ౮ గురువారము

మసీదులు, దేవాలయాలు

హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని ప్రసిద్ధ దేవాలయ మసీదులను గూర్చి సుందరమగు పటాలతో సహా ప్రభుత్వమువారొక ఉర్దూ గ్రంథము ముద్రించినారు రాష్ట్రములో ౫౦౦౦౦ మసీదు గిర్జా దేవాలయాలున్నవి. అందు ౩౮౫౧౯ హిందువుల దేవళములు. ౧౮౭౭౭ మసీదులు

దేవళాలకు ౧౧-౭౨౭౦ రూ. మాసు
మసీదులకు ౭౦౯౬౩౮ రూ. „
చర్చీలకు ౧౨౮౭౯ రూ. „

ఇవికాక మసీదులకు దేవళాలకు జాగీర్లిచ్చినారు భద్రాచలానికి ఏటేట ౭౦,౦౦౦ రూ. ఇస్తున్నారు. సీతారాం బాగు దేవళానికి ఏటేట ౫౦,౦౦౦ జాగీరు ఆదాయం కలదు.

అయితే ఒక చిత్రమేమంటే సీతారాంబాగు కాని, మహంతులు గోసాయిలు అనేపేరుతో ఉండే మఠాలు సత్రాలుకాని, ముల్కీవారికిచ్చిన జాగీర్లుకావు. పూర్వం ఆసఫ జాహీ ప్రభువులతోపాటు హిందూస్థానంనుండి వచ్చిన వారికే యివన్ని వర్తించుతూవచ్చినవి. గోసాయీలైన ధనరాజగిర్జీ, భీర్భాక్‌గిర్జీ వంటివారు, ఘాంసింగు దేవళంవారు. బాబాభేందాసు మఠంవారుకాని, బాలకదాసు మఠంవారుకాని దేశీవారగు తెనుగు, మరాఠీ, కన్నడీవారు కారు. అదేవిధముగా హైదరాబాదు భాషలవారికి సీతారాంబాగుకాని, కిషన్‌బాగు కాని చెందవు. వాటిపేరులే (బాగ్ అట!) వాటి వైదేశికతను పట్టించుచున్నవి. అందుచేత ఈ గ్రంథములో చూపిన దేవళాలలో సగానికిపైగా రాష్ట్రీయులను ఆకర్షించునవికావు. దేవాలయముల ఆదాయం హిందూసంఘానికి చెందుటలేదు. సర్కారువారు జాగీరిచ్చినారంటే వాటిని అనుభవించే బాబాలు, మహంతులు, గీర్ నామధారులు, గోసాయీలు అనే అపభ్రంశ నాములు స్వయముగా అనుభవించుటకే. కాని జాగీరుపైకములో విశేషభాగం సంస్కృతవిద్య, మతపాఠశాలలు, ధర్మకోశ, మతగ్రంథ ప్రకటనము బీదవిద్యార్థుల కన్నదానము ఇట్టివాటికై వినియోగించుటలేదు. తుదకు భక్తులు ఆ దేవాలయాలకుపోతే వారికి దేవుని దర్శనం పూర్తిగా లభించునా? మాల్గుజారీ యిచ్చేవారికి అధికారులైనా సులభముగా దర్శనమిత్తురేమో కాని ఈ జాగీర్లనుభవించునట్టి దేవుళ్లుకూడా బీదలంటే చీదరించుకొంటారు. వారిని కసవ తొక్కనీయరు ముఖము విడిచి సమర్పించకొనే వారలకు కనబడరు, తీర్థమియ్యరు. ఇక ప్రసాదంమాట ఎత్తగూడదు. చాలా దేవాలయాలలో పూజలేలేవు. సర్కారువారు పాపం యీనాములు, ఇనాములు, అగ్రహారాలు అన్నీ యిచ్చినారు. నిజమే కాని చాలా దేవాలయాలలో గంటకొట్టేవారు లేరు. అఖండము కనబడదు. కొన్ని దేవాలయాలు పాడుపడిపోయినవి కొన్ని పాయిఖానాలైనవంటే ఎవరైనా నమ్ముతారా? నమ్మకుంటే దేవరకొండ నడిపీధిలోని ప్రాచీన దేవాలయమును కోటకు సమీపములో నుండువానిని వెళ్ళి దర్శించుకొనుడు. అట్టివింకను ఇతర ప్రదేశాలలోను కలవు. అనేక దేవాలయాల పూజార్లు దార్జన్యముచేసి దేవస్వమును అపహరించి అన్యాయం చేయుచుండగా ఎవ్వరున్నూ అడుగనికాలములో ప్రజలే ఆందోళనముచేసి కమిటీల నేర్పాటు చేయుంచిరి. ఈ గ్రంథములో చూపించిన యాదగిరి గుట్టపైనున్న నృసింహస్వామి దేవాలయమును ఒకడు ఆక్రమించుకొని యుండెను. తుదకు నాయకుల ఆందోళన ఫలితముగా అది ప్పుడొక సమితి పాలనములోనున్నది. మరి ధనరాజగిర్జీవంటి మహంతు లవి దేవళాలో మఠాలో అట్టివో అవెట్లున్నవో ఎక్కడున్నవో ప్రజల కేమియు తెలియదు. వారి మఠాలవల్ల ప్రజల కెంతవరకు లాభం కలుగుచున్నదో అదియు ఎవ్వరికిన్ని తెలియదు. దేవాలయాలకు భక్తులిచ్చే పైకముపై దేవాలయ పూజార్లకు దేవాలయ జాగీర్దారులకు హక్కు ఉండగూడదు. దానిని ప్రత్యేకించి యుంచి దానిని హిందువుల విద్యకొరకే వాడవలెను.

ఈ గ్రంథములో ౧౯౨౫ నుండి ౧౯౪౦ వరకు ౧౭౬ క్రొత్త దేవళాలకు సెలవిచ్చిరనియు ౯౮౫ ప్రాత దేవళాలరిపేరికి సెలవిచ్చిరనియు తెలిపినారు. ఇదేకాలములో ఎన్ని క్రొత్తమసీదులకు దర్గాలకు సెలవిచ్చినది తెలుపలేదు. గ్రామాలలో పటేలు పట్వారీలలో నూటికి ౯౦ మంది హిందువులనియు వారే తమ గ్రామంలోని మతాధికారులనియు తెలిపినారు. మతాధికారులైతే నేమి నాల్గు రూపాయీల సెత్‌జీతగాడు ఎంతటి "అఫ్సర్" అగునో ఊహించండి. తహసీల్దారు తాలూకాదార్లు నిజమైన అఫ్సర్లు. వారిసెలవే ప్రతిమత విషయానికి కావలసి వచ్చుచుండును. మొహర్రం దసరాలు లేక శ్రీరామనవరాత్రులు కలసివచ్చినప్పుడు హిందువులు ఊరేగింపులు చేయజాలరు. సరే కదా ముసల్మానులు బాగాచేసుకొనవచ్చును. మరి అప్పుడు ఈ గ్రామ "మజహబీ అఫసర్లు" ఏమైనకొత్త "మంజూరీలు" ఇచ్చినట్లా? అధికసంఖ్యాకులగు ప్రజలు ఉత్సవాలుచేసుకొనజాలక అల్పసంఖ్యాకులకు సెలవిచ్చుటయేల? ఇస్తే ఉభయులకీయ్యావలెను. ఇయ్యకుంటే ఎవ్వరికిన్నిలేదు. అది మేము కోరుతాము. బ్రిటిషిండియాలోను హజ్జికికూడా ద్రవ్య మిచ్చుచున్నారని యిందు సూచించినారు. రాష్ట్రంవెలుపల భద్రాచలానికిగాని, హజ్జికిగాని రాష్ట్రీయుల ద్రవ్యమును ఇయ్యరాదు. అని మేమభిప్రాయ పడుదుము.

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన యీ గ్రంథం చాలా అందముగా ఆకర్షణీయముగా సుందరమగుఅచ్చుతోకూడి యున్నది. ముఖ్యముగా మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారు తమ రజతోత్సవ కాలములోను ఇతర సమయాలలోను

బీదలకు అన్న దానము

(ఒకవిలేఖరి) కమలాపురం, ౭-౧౧-౧౯౪౩.
హుజూరాబాదు తాలూకాలో చేరిన గ్రామములో శ్రీ వనం వెంకటయ్య, వొల్లాల చంద్రమౌళి, గుండయ్యగార్ల ప్రయత్నమువల్ల గ్రామములో దాదాపు ౭౦-౭౦ రూపాయిలు వసూలుచేసి రోజుకు ౧౦౦-౧౨౦కి అన్నదానము చేయుచున్నారు. పైచందాలు గ్రామవైశ్యులు యిచ్చినారు.

చిక్కనూరులో గ్రంథాలయ స్థాపన

నిజామాబాదు జిల్లాలో చిక్కనూరులో శ్రీయుత రాఘవరావు పట్వారిగారి ప్రత్యేక శ్రద్ధవల్ల "శ్రీసిద్ధిరామేశ్వర ఆంధ్రగ్రంథాలయము" పేర నొక గ్రంథాలయము ఏర్పాటు గావింపబడినది. గ్రంథాలయములో ముఖ్యమైనవి (౭౦౦) గ్రంథములు కలవు. (తెలుగు పత్రికలు వచ్చుచున్నవి. పాఠకుల సంఖ్య రోజు ౨౦-౨౫మందికి తక్కువ లేకుండెను. చందాలు వసూల్ అగుచుండెను. ఒక సంవత్సరమునుండి చందాలు వసూల్ కాకపోవడంచేత పురాతనపత్రికలు (రద్దీ) అమ్మి కొన్ని పత్రికలుమాత్రమే తెప్పించవలసివచ్చినది. పాఠకులు నిరుత్సాహముజెంది చాలమంది రావడము మానివేసినారు.

గ్రంథాలయాభిమాని

మనకెట్లా?

(స్వ.వి.)

నాగరకర్నూలులో మ.రా.శ్రీ సూర్యంభానే వైశ్యులున్నారు. వారి యదృష్టమేమో వారికొక కుమారుడుకలిగెను. వానినొకరికి దత్తుగా ఇచ్చెను. మరొక కుమారుడు కలిగెను. మరొకయింటికి దత్తు యిచ్చెను. కాని మనల సంతానం లేకపోయెను మనకెట్లాఅని ఆయన శికరుచేస్తున్నాడు.

ఈతాలూకాలో వర్షాలులేక పంటలెండిపోవుచున్నవి. చెరువులలోనీటిచుక్కలేదు. ఇక ౫ రోజులు వదినాలిట్లేయుంటే క్షామం సంపూర్ణం.

హుజూరునగరు తాలూకాలో క్షామ పరిస్థితులు

(ఒకవిలేఖరి) కోదాడు, ౧౫-౮-౧౯౪౩
ఈసంవత్సరము, మృగశిరకార్తెవరకు చెరువుకు నీరు బాత్తిగారాకపోయినను మెరకపైర్లకు కావలసినవర్షం కురిసి రైతులను సంతోషముపొందించి కొంతవరకు ముందుంటియుండియున్న విత్తనములు. మరియు చాల్పుమంది సాహుకార్లవద్ద నాగులు తెచ్చి భూమిపైనాటిరి. అట్టిపైర్లు నెలరోజులలోనే మొలకలు వచ్చి రైతులను, సంతోషపెట్టించి బీదవారలకు అప్పుపుట్టి కులాసాగాకాలము గడుపుచుండగా యిక్కడికిను మూడునెలరోజులనుండి, భూగ్రీష్మర్తువర్షము శూన్యము అయ్యిపోయిన పైర్లుయావత్తు మలమల మాడిపోవుచున్నవి. సజ్జ, పెసర, జొన్న పైర్లనుతుదముట్టించి, పెరుగుదలకొరకు యెదురుచూచుచున్నారా? అన్నట్లు మేఘములు ఆకాశమందు లేమిచే అప్పులు పుట్టుటలేదు. పశువులకు త్రాగుటకు నీరులేదు. తినుటకు మేతలేదు. కొనకుగడ్డలు ఉదకటకు చాకలివారికి నీటికర్వు యేర్పడినది. రైతులఆందోళనకు మేరలేదు. పయిర్లవయిపుపోవుటకు ప్రతిరైతుకి మనస్సుఒప్పుటలేదు. చేలవైపునపోయి ప్రతిరైతు పయిరుస్థితిచూచి కంటనీరుకార్చుకుంటూవచ్చేవారేకాని, సంతోషముతో వచ్చేవారికనబడుటలేదు. దీనికితోడు బీదజనులపిల్లి పిప్పిచేయుటకు, తినుబండారములకు ధరలు పెరిగినవి. కాలపరిస్థితిచూచి ప్రతివారును, ప్రత్యేకముగా వర్తకులు లేమిచే భయపడుచున్నారు.

సికింద్రాబాదు ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల

సికింద్రాబాదు కంటరీకూడెంలో స్థాపితమైన "శ్రీఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల"యందు జూలై ౧౯౪౩ నెలలో చికిత్సగావింపబడిన రోగిసంఖ్య ౫౭౭ అందు ౨౭౭ పురుషులు. ౧౨౭౮ స్త్రీలు. మరియు ౨౭౭౫ శిశువులు

శ్రీరంగ రామమూర్తి.

వ్యక్తపరచిన సూక్తిముక్తావళులను ఒకచో గుదిగూర్చి యిందు ప్రకటించినది శ్రీవారి ప్రియసుతుగు ప్రజలకు ఆనందదాయకముగా నుండును.

ఎల్లప్పుడు

"చార్మినార్"

బ్రాండుయొక్క రంగులు

మరియు

ఫ్రెంచి పాలిషు

వాడుడి.

GENUINE DOUBLEBOILED
SIMPLEX OIL MILLS Co.
BOMBAY
LINSEED OIL

Manufactured by:-

Simplex Oil and Paint Co.,
BOMBAY-4.

Sole Agent for:-

H-E-H-The Nizams Dominions

National Trading Agency
61, James Street. Secunderabad-Dn.

B.N. Publicity) Phone No. 7152.

టెక్సూర్ క్యూర్ (రిజష్టర్డు)

బ్రాంచి:. 4059 మహాత్మాగాంధీ బజారు సికింద్రాబాదు

"ఫోటోలు ఫోటో సామానులు"

మీఫిలిములు కడుగబడును, ప్రింటు చేయబడును, మరియు పెద్దసైజులోకి కూడా చేయబడును.

మేము మీకు ఫోటోలు అనేకవిధములైన పోజులలో ఒకగూపాయి రేటునుంచి మొదల్కొని తీయుదుము.

ఇచ్చట ఒక్కటియే కలదు.

HANAGRAPH STUDIO

"హానగ్రాఫ స్టూడియో"

ఆబిడ్స్ రోడ్డు హైదరాబాదు దక్షిణ

పయనించేసి జాగ్రత్త

పేరు, మంచి పనితనమునుబట్టి అనుకరించుట కలదు గనుక.

మలేరియా జ్వరమునకు

ఏకైక మైన ఉత్తమ ఔషధము

ఆల్ స్టోపిల్సు

(సప్త పర్ణ వటి)

అన్ని రకముల మలేరియాకు, దాని వలనవాత గుల్మ దుర్గుణములకు, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకు, విడువకుండా వచ్చు జ్వరములకు, సాటిలేని మందు దీనిలో సప్తపర్ణము, నేలవేము, సుదర్శన మొదలగు ఘనఓషధులు కలిపి యున్నవి.

వెల: 42 మాత్రలుగల ఒక సీసా రు. 0-9-0

వైద్యులకు, డాక్టర్లకు మాత్రలు 10 తులములు (150) రు. 3-8-0

ఉదయాహార్ప

గాంధిరోడ్, ..., ...
...
బి. ... సికింద్రాబాద్
... వరంగల్

నపుంసక విరోధి

ఎ. పి. యాకుటి

నవయౌవనం, దేదీప్యమాన పటుత్వం చేకూర్చు దివ్యౌషధం రక్తమును పరిశుభ్రపరచును!

ధాతుపుష్టి కలిగించును. క్షీణించిన నరము లను పటుత్వము చేకూర్చును. వివాహితు లకు సంతృప్తి, ఆనందము కలుగజేయు శక్తివర్ధకము. వెల సీసా రు. 10/-.

మదనమంజరీ ఫార్మసీ,
184, మైనాబజారురోడ్, మద్రాసు

కర్నూలు:- కె. యస్. కోనేరి & సన్సు.
ధర్మవరం:- బి. రామకృష్ణయ్య & సన్సు.
మహబూబునగర్:- యస్. ముత్యాలు & సన్సు.
ప్రరకాదాస్ రణఛోడదాస్ సన్సు,
చార్‌కమాన్, హైదరాబాదు మరియు
జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

గనేరియా పోయింది.

మొట్టమొదటి మోతాదులోనే రోగనివారణమగును. శరీరములోపలికి వాడుటకుగాను "గోనోసాల్" అను నిరపాయకరమైన అమోఘ ఆయుర్వేదౌషధమునుగయు బయటిపూతకుగాను తైలము కూడా యున్నది. సీలువితమునాశనము కాకుండుటకు గాను వెంటనే దీనిని వాడుడు

స్టాకిస్టులు:- కాశీ యూనాని స్టోర్సు.
కేమ్సిస్టు సికింద్రాబాదు మరియు
సుల్తాన్‌బజారు హైదరాబాదు.
యస్ ... అండ్ కంపెనీ, కెమిస్టులు
పరేడ్‌గ్రౌండ్సు, సికింద్రాబాదు

ఆయుర్వేదము

దేశములో ఔషధములు సంగ్రహించుటచాలా కష్టముగా యుండెను. ఎందుకనగా ధరగల ఔషధములు మరియు కొద్దిఖర్చుతో ఓషధులచే ఔషధముల తయారు చేయబడినవి సంగ్రహణము మామూలీ పనికాయ నగరములోని వైద్యమహాశయులు హైదరాబాదు బయటి ఫార్మసీలనుండి ఔషధములు తెప్పించి రోగులకు అందిచ్చుచుండిరి. కానియిప్పుడు

వాసుదేవ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

స్థాపన అయినప్పటినుండి చాలా వెలగల ఔషధములు, భస్మములు, ద్రావకములు, షర్బతులు మొదలగునవి సులభముగా సంగ్రహించబడును.

మేనేజరు:-

వాసుదేవ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, లిమిటెడ్

షాహర్గా ఉస్మానీ, తారుఆఫీసుమొదురుగా హైదరాబాదు దక్కన్

Khan&sons)

సరస్వతీ పాకెట్ డిక్షనరీ

బజారులోనున్న ఇంగ్లీషు నిఘంటువులలో శ్రేష్ఠమైనది. సుమారు 17,000 ఇంగ్లీషు మాటలకు తెలుగర్థములు వివరముగా వ్రాయబడినవి. ఇది కోశమున్నవారికి సాధారణముగా పెద్దనిఘంటువుల అక్కర ఉండదు. హైస్కూళ్ళలో చదువు బాలబాలికలకు, ప్రయివేటుగా ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనువారికి, ట్యూటర్లకు, మిగుల ఉపయోగకరము. సాక్కెట్ సైజు, గ్లేజుకాగితాలు. 665 పేజీలు. గిల్టు కాలికో. వెల రు 1-8-0

వివరములకు:— సరస్వతీ పవర్ ప్రెస్, రాజమండ్రి, ఆని వారిసీధి.

23 సంవత్సరముల పరిశోధనా ఫలితము

అనేకవేలమంది రోగుల మేహ - కుష్టు - బొల్లి - సుఖ - చర్మ వ్యాధులను గ్యారంటీగా కుదిర్చి అఖండ ఖ్యాతినొందిన రెడ్డి అండు కో., వారితో స్వీయ మీ రోగాదులను గురించి నేడే సలహా పొందుడు.

ఇట్లు,

రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు)

బ్రాంచి:—
3560 కింగ్స్ వే (కుష్టు, సుఖ, బొల్లి, చర్మరోగ చికిత్సానిపుణులు)
సికిందరాబాదు. గోపాలపురంపోస్టు, వయా తణుకు (తూర్పుగోదావరిజిల్లా)

ధర్మసాని ధాతుపుష్టి హల్వా

చలిజ్వరకొల్పుజబ్బును నిర్మూలము చేయుటకు

మలేరియా జ్వాండు మలేరియామిక్చర్ ఉపయోగించుడు

దీనిని వాడుటచే కొద్దికాలములో ఈవ్యాధి సమూలముగా నివారణయగును

జాండుఫార్మసి వర్కుసు
లిమిటెడు - బొంబాయి

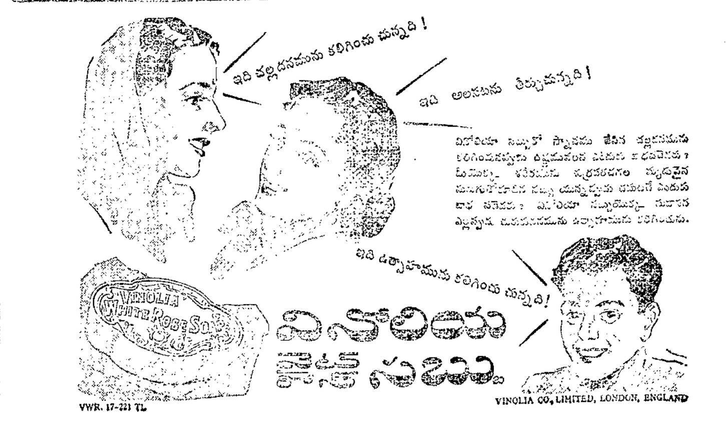
డ. కె. పాటిల్ అండు ... సికింద్రాబాదు (దక్కన్)

మాసింహముమార్కు బూట్ పాలిషునువాడుడు.

...రసాయనము

... వారి ... సంవత్సరముల నుండి ... 40 దినముల ... రు 0-12-0

డాక్టరు రత్నం అండు సన్సు ... 252- ... హైదరాబాదు ద.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 పదిరూపాయలు
ఆరునెలలకు „ 3-౦౦-౦ „
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సర చందా_6ల్డాకు
విడి ప్రతిక ౦-౦-౨
పాత పత్రిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions

BEST MEDIUM
— FOR —
ADVERTISFMENT

Volu 18 — No. 01 | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 19 —1943

గుమాస్తా అసోసియేషన్,

శాఖా ఉస్మాన్ గంజ్, హైదరాబాదు

స్వభాను నామ సంవత్సర శ్రావణ బ॥ ఆదివారము దిం౧౫-౮-౪౩ తేదీ రాత్రి ౮ గంటలకు మ॥ రా॥ శ్రీ ధరణీధర్ సంఘి, బి.ఏ. యల్.యల్.బి. హైకోర్టువకీలుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై యీ క్రిందివిధముగా తీర్మానించబడినది.

౧. యీ అసోసియేషన్వారు కోరినప్రకారం ప్రతిఆదివారము ఉస్మాన్ గంజ్ లోని దుకాణములు మూసివుంచి గుమాస్తాలకు సెలవు ఇచ్చుటకు అంగీకరించుచూ అంగీకారపత్రములు పంపిన మ॥రా॥ భగవాన్ దాస్ అగ్రువాలా ౨ మ॥రా॥ శ్రీ పెద్దిరాజయ్య ౩ మ॥రా॥ శ్రీ పెద్దివెంకయ్య, గంగిశెట్టి రాఘవులు ౪మ॥రా॥ శ్రీ గంధంరంగయ్య ౫ మ॥ రా॥ శ్రీ జక్కుల శౌలయ్యగార్లకు యీసభవారు ధన్యవాదములు సమర్పించుచున్నారు.

౨. మ॥రా॥శ్రీ రాజుయ్యమల్లయ్యగారు పంపినజవాబును విమర్శించుచూ తమ దుకాణములో పుల్లిగడ్డ, యెల్లిగడ్డ, అల్లం అమ్మబడుచుండు ననియు యిట్టిదినుసులు పచ్చిసరుకులు గనుక యున్నూ వారమునకొక్కదినము మూసివుంచి నందువల వారికి నష్టము వచ్చుననియు వారు తెలిపిన ఆక్షేపణ సరియైనదికాదనియు యీ మూడుసరుకులు మహారాజ్ గంజ (యు. పి.) నాసిక్ రోడ్డు పాలఘాట్ వగైరా దూరదేశములనుండి రైళ్ళపైవచ్చుచుండుననియు అట్టి సరుకులు యీ ఒక్క దుకాణములోనేగాక గంజులోని అన్ని దుకాణములలో కూడా అమ్ముచుండును గనుక యున్నూ యీదుకాణములుకూడా యితర అనాజువగైరా అమ్ముచుండును గనుకయున్నూ వారి ఆక్షేపణను అంగీకరించజాలనందుకు యీసభవారు చింతించుచున్నారు.

౩. యీసభవారు వారమున కొకదినము సెలవు ఇచ్చుటకు అంగీకరించుచు అసోసియేషనుకు సూచనయివ్వకోరుచు రెండు వినతిపత్రములను దుకాణయజమానులందరికి అందజేసి సుమారు నెలపదిహేనుదినములు జవాబులకొరకు నిరీక్షించుచుండినప్పటికి నీ ఆయిదుగురు యజమాన్లవద్దనుండిమాత్రం అంగీకారపత్రములు ప్రసాదించబడి తక్కిన్ని దుకాణములనుండి జవాబులు రానికారణముచేత రాబోవు ఆదివారము రోజు మొదలు ప్రతిఆదివారము అన్నిదుకాణములలోను గుమాస్తాలు సెలవుదినముగా పరిగణించుకొనినియున్ను అంగీకారపత్రములు పంపని దుకాణములలో రాబోవు దివారమునుండి అంగీకారపత్రములు వచ్చువరకును హర్తాలు జరుపవలయుననియు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించబడినది.

బి. మురహరిరావు
వైస్. ప్రెసిడెంటు.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L.